

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘๓/๒๕๔๘

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลจังหวัดราชบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีพระราชกำหนด
บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และ
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๘ ส่งคำโต้แย้งของ บริษัท แวงกอก
สกรีน โปรดักส์ กับพวก จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ในคดีหมายเลขคำที่ ๒๕๓/๒๕๔๕ ของศาลจังหวัดราชบุรี
ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ในประเด็นว่า พระราชกำหนด
บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔
และมาตรา ๒๐๔ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ โดยมีข้อเท็จจริง
ตามคำร้องสรุปได้ดังนี้

๑. บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน เป็นโจทก์ฟ้อง บริษัท แวงกอก สกรีน โปรดักส์ จำกัด
จำเลยที่ ๑ นายมานพ ทักษิณะมณี จำเลยที่ ๒ นายไพโรจน์ ทักษิณะมณี จำเลยที่ ๓ และนายชัยวัฒน์
เชียงจิ่ง จำเลยที่ ๔ ต่อศาลจังหวัดราชบุรีตามคดีหมายเลขคำที่ ๒๕๓/๒๕๔๕ เรื่อง ผิดสัญญากู้เงิน
ขายลดเช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน บังคับจำนองและค้ำประกัน ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาและบังคับให้จำเลยทั้งสี่
ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน ๕๔,๑๕๓,๓๕๒.๓๕ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ
๒๕ ต่อปี จากต้นเงินจำนวน ๒๔,๕๕๓,๑๐๕.๑๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น
หากจำเลยทั้งสี่ไม่ชำระหนี้ให้โจทก์หรือชำระไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์จำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน
รวมทั้งให้ยึดและหรืออายัดทรัพย์สินอื่น ๆ ของจำเลยทั้งสี่ออกขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์
จนครบถ้วน

๒. จำเลยทั้งสี่ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์และต่อสู้ว่า เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา
ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ทำให้ไม่มีการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ เป็นเหตุให้จำเลยไม่ได้ตกเป็นผู้ผิดนัด และหลุดพ้น
จากการชำระหนี้ มีความชอบธรรมที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้นจำเลยยังโต้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔
มาตรา ๓๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

๓. ต่อมาจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดราชบุรีรวม ๒ คำร้องคือ

คำร้องที่หนึ่ง ได้แย้งว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีผลทำให้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ หรือสิทธิเรียกร้องในคดีที่รัฐหรือกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมดต้องโอนเข้า บสท. ตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ ส่วนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ จะโอนเข้า บสท. ได้ต้องมีคุณสมบัติตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ หนึ่งคือคุณภาพที่อยู่ในกลุ่มบริษัทเงินทุน ๕๖ แห่ง ที่ถูกปิดกิจการซึ่งรัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถือหุ้นอยู่เกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมดที่อยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ ตลอดไป แต่หนึ่งคือคุณภาพที่มีสถานภาพเช่นเดียวกับหนึ่งคือคุณภาพที่ถูกโอนสิทธิเรียกร้องไปยังกองทุนต่างชาติในราคาร้อยละ ๒๐ ของต้นเงิน ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มีผลทำให้ลูกหนี้เสียสิทธิเข้า บสท. เป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีผลทำให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน และรับรองสิทธิส่วนบุคคลให้มีความเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย ไม่สามารถบังคับใช้ได้ ดังนั้น หนึ่งคือคุณภาพในคดีนี้และหนึ่งอื่น ๆ ทั้งประเทศต้องโอนเข้า บสท. ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทยฯ

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกหรือยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิบุคคลตามกฎหมาย และขัดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานที่บุคคลได้รับเท่าเทียมกันในทางกฎหมายจะเลือกปฏิบัติมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้นมาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทยฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ อันเป็นหลักมนุษยธรรม และเป็นหลักสากลที่รองรับสิทธิบุคคล ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ไม่มีผลบังคับใช้ จึงขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ โดยเหตุผลสรุปว่าพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ วรรคแรกให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินของรัฐ ไม่ว่าจะมีส่วนทรัพย์ค้ำประกันหนี้หรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือนิติบุคคลหรือไม่ ไม่ว่าจะมีส่วนรวมกันในแต่ละสถาบันการเงินเกินห้าล้านบาท

หรือไม่ แต่พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ กลับให้ดุลยพินิจแก่ บสท. ว่า จะให้ความคุ้มครองลูกหนี้ของสถาบันการเงินของเอกชนหรือไม่ อย่างไรก็ได้ หาก บสท. จะให้ความคุ้มครองลูกหนี้ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินเอกชน ก็คุ้มครองเฉพาะที่มีหลักประกัน ที่เป็นนิติบุคคล และหนี้ที่มีมูลค่าทางบัญชีเกินห้าล้านบาทเท่านั้น หนี้ที่ไม่มีหลักประกัน หนี้ที่เป็นของบุคคลธรรมดา และหนี้ที่มีมูลค่าทางบัญชีต่ำกว่าห้าล้านบาท ไม่คุ้มครอง ทำให้ประชาชนที่เป็นลูกหนี้ของรัฐและสถาบันการเงินเอกชนได้รับสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมกรณีเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐหรือเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินเอกชน กรณีเป็นลูกหนี้นิติบุคคลหรือเป็นบุคคลธรรมดา กรณีมีหรือไม่มีทรัพย์สินประกันหนี้ กรณีมีหนี้ถึงหรือไม่ถึงจำนวนห้าล้านบาท เมื่อพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ขัดต่อหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ จึงไม่สามารถใช้บังคับได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

คำร้องที่สอง ได้แย้งว่า หนี้ในคดีนี้ก่อขึ้นครั้งแรก ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และภายหลังก่อหนี้ขึ้นแล้ว ได้มีพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ทำให้จำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ รัฐบาลเรียกว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๑ ว่าวิกฤตเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงดังกล่าว ได้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป จึงไม่ต้องสืบพยานและไม่สามารถต่อรองให้เห็นเป็นอย่างอื่น ซึ่งมีผลผูกพันศาลยุติธรรม คณะรัฐมนตรี รัฐสภา และหน่วยงานของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ ส่งผลกระทบต่อทำให้เจ้าหนี้ คือธนาคารและสถาบันการเงินต่าง ๆ สุดวิสัยที่จะเพิ่มทุนได้ต้องขอให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินต่างประเทศเข้ามาเพิ่มทุน ผู้ถือหุ้นเดิม (ธนาคาร) เหลือหุ้นเพียงร้อยละ ๖ ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวก็ตกเป็นของต่างชาติ และธนาคารที่ สุดวิสัยที่จะเพิ่มทุนได้ก็ต้องถูกถอนใบอนุญาตปิดกิจการไป ๕ ธนาคาร บริษัทเงินทุนที่ สุดวิสัยจะเพิ่มทุน ต้องถูกถอนใบอนุญาต ปิดกิจการไปจำนวน ๕๖ บริษัท ส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินมีราคาตกต่ำลงกว่ามูลค่าที่แท้จริงร้อยละ ๖๐ ถึง ๗๐ ส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากอัตรา ๒๕ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ เป็น ๔๐ กว่าบาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้กลายเป็นบุคคลสุดวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ ทำให้จำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัด และให้พักหนี้ชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ และมีสิทธิที่จะได้รับการพักหนี้ชั่วคราวจนกว่าวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจหรือพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัยจบสิ้น หรือจนกว่า

ค่าเงินบาทกลับมาอยู่ที่เดิม (จำนวน ๒๕ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ) ประกอบกับสิทธิที่จะถือว่าจำเลย มิได้ผิดนัดชำระหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ สิทธิที่จะได้รับการพักหนี้ชั่วคราว โดยถือว่าหลุดพ้นจากการชำระหนี้ชั่วคราว ตามมาตรา ๒๑๕ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอันชอบธรรมที่มีได้ ละเมิดสิทธิของโจทก์

เพราะมีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ได้รับรองไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้ในคดีนี้ จึงเป็นการฟ้อง การพิจารณา การพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และตกเป็นโมฆะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

๔. ศาลจังหวัดราชบุรีได้พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสี่ให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๕๕ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่งหรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๕๔ ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่ง การชำระหนี้ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมีได้

มาตรา ๒๐๔ ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้อยังไม่ชำระหนี้ไซ้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว

ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนดไซ้ ท่านว่าลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลย วิธีเดียวกันนี้ท่านให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนการชำระหนี้ ซึ่งได้กำหนดเวลาลงไว้จากจำนวนนับได้โดยปฏิทินนับแต่วันที่ได้บอกกล่าว

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลจังหวัดราชบุรีส่งคำโต้แย้งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลจังหวัดราชบุรีส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นกรณีที่ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลจังหวัดราชบุรีส่งคำโต้แย้งได้และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้

ต่อไปจะได้วินิจฉัยประเด็นตามคำร้องดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ไม่ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ จึงไม่ต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

ประเด็นที่ ๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ บัญญัติเรื่องอำนาจอธิปไตยว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมจะกระทำมิได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นหลักในเรื่องการนำคดีขึ้นสู่ศาล กล่าวคือ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใด จะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ บัญญัติเป็นหลักว่า ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ การชำระหนี้ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งย่อมมิได้

มาตรา ๒๐๔ บัญญัติเป็นหลักว่า ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนด ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมีพักต้องเตือนเลยวิธีเดียวกันนี้ให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนการชำระหนี้ ซึ่งได้กำหนดเวลาลงไว้ อาจคำนวณนับได้โดยปฏิทินนับแต่วันที่ได้บอกกล่าว

ได้พิจารณาแล้ว การที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้มาใช้สิทธิทางศาล เมื่อมีข้อโต้แย้งกับลูกหนี้จำเลย กล่าวคือ เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระหนี้ และเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนแล้วแต่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงนำคดีมาฟ้องศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิทางศาลตามปกติตามกฎหมาย และเป็นบทบัญญัติทางกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปแก่บุคคลผู้อยู่ในฐานะลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามกฎหมาย และไม่ได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมแต่ประการใด จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

นายมงคล สระแก้ว
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ